

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Markétou Jiráskovou ve věci žalobce **JUDr. P. P. Ph.D.**, narozeného [redacted] bytem [redacted] proti žalované **České republice – Ministerstvu spravedlnosti**, IČO 000 25 429, se sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2, o **zaplacení 40.000,- Kč s příslušenstvím**

t a k t o :

- I.** Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci 32.250,- Kč s 8,05 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 27. 7. 2015 do zaplacení, a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II.** Ve zbývající části, kterou se žalobce po žalované domáhá zaplacení 21.500,- Kč s 8,05 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 28. 1. 2015 do zaplacení a zaplacení 8,05 % úroku z prodlení p.a. z částky 32.250,- Kč od 28. 1. 2015 do 26. 7. 2015, se žaloba **z a m í t á**.
- III.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se svou žalobou domáhal, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci náhradu nemajetkové újmy ve výši 40.000,- Kč se zákonným úrokem z prodlení od 28. 1. 2015 do zaplacení, za nepřiměřenou délku řízení vedeného u Okresního soudu v Chomutově pod spisovou značkou [REDAKCE]. Žalobce byl ustanoven jako tlumočnick z jazyka anglického k provedení překladu listin notářem Mgr. Pavlem Škúrkem jako soudním komisařem. Na základě toho provedl žalobce písemný překlad v květnu 2012 a zaslal jej notáři, kdy si zároveň vyúčtoval odměnu tlumočnicka ve výši 25.725,- Kč. Žalobce se opakovaně dotazoval, kdy bude o odměně rozhodnuto. Teprve po více jak roce a půl od provedení překladu nabylo usnesení o ustanovení tlumočnickem právní moci, o odměně pak bylo rozhodnuto za další rok usnesením ze dne 28. 11. 2014. Odměna nebyla dosud vyplacena. Ustanovený tlumočnick je vázán usnesením, které je předběžně vykonatelné. Pokud bylo uloženo provést překlad a stanovena k tomu lhůta, pak bylo povinností tlumočnicka tento úkol splnit. O odměně znalce a náhradě vzniklých nákladů má soud rozhodnout bez průtahů po podaném vyúčtování. Pokud byl tedy překlad předán v květnu 2012 a o odměně rozhodnuto až v listopadu 2014, jedná se o neodůvodněný průtah. Rozhodnutí o odměně za provedení tlumočnického úkonu je přitom jednoduché rozhodnutí procesní povahy bez nutnosti vést dokazování. Rozhoduje se na základě vyúčtování tlumočnicka a soud, respektive notář, potom vyúčtování pouze přezkoumává co do správnosti. Za činnost notáře odpovídá stát, jehož jménem v této záležitosti jedná Ministerstvo spravedlnosti. Nelze tvrdit, že pro žalobce mají průtahy zanedbatelný význam, neboť je třeba přihlídnout jak k výši částky, tak i k délce prodlení. Žalobce nakonec uvedl, že tlumočné mu bylo zaplaceno připsáním na jeho účet dne 21. 3. 2016.

Žalovaná se k žalobě vyjádřila tak, že nárok v ní uplatněný neuznává. Uvedla, že žalobce u ní uplatnil dne 26. 1. 2015 nárok na poskytnutí zadostiučinění ve výši 40.000,- Kč za nesprávný úřední postup v uvedeném řízení. Žalovaná konstatovala, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, což považuje za dostatečné zadostiučinění. Žalovaná ze spisu zjistila, že dne 3. 4. 2012 byl žalobce ustanoven jako tlumočnick z jazyka anglického k překladu určených písemností, a to ve lhůtě 6 týdnů od právní moci usnesení, které nabylo právní moci až dne 9. 11. 2013 vzhledem k nutnosti doručování písemností do Kanady. Žalobce doručil notáři překlad písemností spolu s vyúčtováním dne 10. 5. 2012. Dne 28. 11. 2014 přiznal soud tlumočnickovi odměnu ve výši 25.725,- Kč. Žalovaná dospěla k závěru, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. V předmětné věci byl shledán jeden nemeritorní průtah na straně soudu v období od prosince 2013 do listopadu 2014. Žalobce nerespektoval usnesení tím, že překlad zpracoval v dřívějším termínu, než mu bylo usnesením uloženo, což nemůže být přičítáno k tíži státu. Tento průtah měl pro žalobce zanedbatelný význam, čemuž přisvědčuje i skutečnost, že žalobce v období, kdy docházelo k tomuto průtahu, neprojevil jakoukoliv iniciativu vedoucí k jeho odstranění, například v podobě stížnosti na průtahy v řízení. Žalovaná navrhl žalobu zamítnout.

Vzhledem k tomu, že ve věci bylo možno rozhodnout jen na základě předložených listinných důkazů a účastníci souhlasili s rozhodnutím věci bez nařízení jednání, soud věc rozhodl podle § 115a o.s.ř., aniž jednání nařizoval.

Ze spisu Okresního soudu v Chomutově, sp. zn. [REDAKCE] soud zjistil, že dne 29. 7. 2010 bylo zahájeno řízení o dědictví po J. [REDAKCE] K. [REDAKCE] a jako soudní komisařka byla pověřena úkony v řízení o dědictví notářka Mgr. Vlasta Šimková. Usnesením Okresního soudu v Chomutově ze dne 3. 4. 2012, č.j. [REDAKCE] byl ustanoven tlumočnick z jazyka anglického JUDr. P. [REDAKCE] P. [REDAKCE] k překladu písemností, a to právních předpisů v Kanadě. Tlumočnickovi bylo uloženo, aby překlady kanadského práva dle zaslané přílohy provedl ve lhůtě 6 týdnů po nabytí právní moci usnesení. Usnesení nabylo právní moci dne 9. 11. 2013. Usnesení bylo tlumočnickovi JUDr. P. [REDAKCE] P. [REDAKCE] doručeno dne 10. 4. 2012. Tlumočnick JUDr. P. [REDAKCE] P. [REDAKCE] předložil notáři překlad a vyúčtování odměny tlumočnicka dne 4. 5. 2012. Usnesením Okresního soudu v Chomutově ze dne 28. 11. 2014, č.j. [REDAKCE] bylo rozhodnuto o tom, že se přiznává tlumočnickovi JUDr. P. [REDAKCE] P. [REDAKCE] odměna ve výši 25.725,- Kč, tedy ve shodné výši, jakou si vyúčtoval sám tlumočnick. Na usnesení je vyznačena doložka právní moci dne 6. 1. 2015. Dne 29. 2. 2016 si Okresní soud v Chomutově vyžádal od JUDr. P. [REDAKCE] P. [REDAKCE] zaslání faktury tlumočnického, neboť není založena ve spise. Dne 15. 3. 2016 tlumočnick reagoval tak, že faktury jako tlumočnick nikdy nevystavoval, neboť výkon tlumočnické činnosti provozoval pouze na základě zápisu do evidence tlumočnicků vedené krajským soudem a nikoliv jako podnikatel na živnostenský list, odměny mu byly vždy propláceny na základě vyúčtování, které předložil s překladem, v současné době již činnost tlumočnicka nevykonává a nemůže proto ani dodatečně fakturu vystavit. Žádá, aby mu byla odměna vyplacena na účet uvedený ve vyúčtování ze dne 4. 5. 2012. Platební poukaz k proplacení tlumočnického byl dán účtárně 17. 3. 2016.

Ze stanoviska žalované ze dne 4. 8. 2015 soud zjistil, že žalobce uplatnil u žalované dne 26. 1. 2015 nárok na zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 40.000,- Kč za nesprávný úřední postup Okresního soudu v Chomutově v řízení vedeném pod sp. zn. [REDAKCE] spočívající v neproplacení tlumočnického v přiměřené lhůtě. Žalovaná konstatovala, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, peněžité plnění poskytnout odmítla.

Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle § 2 cit. zák. odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Podle § 4 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. za výkon státní správy podle § 3 písm. b) se považuje i sepisování veřejných listin o právních úkonech a úkony notáře jako soudního komisaře a úkony soudního exekutora při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního

právního předpisu. Podle odst. 2 téhož ustanovení činnost notáře a soudního exekutora podle odstavce 1 se považuje za úřední postup.

Podle § 5 zákona č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

Podle § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 téhož ustanovení v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Soud posoudil předmětnou věc podle § 4 odst. 1, 2, § 5 písm. b), § 13 odst. 1 a § 31a zákona č. 82/1998 Sb., když se žalobce po žalované domáhají zaplacení zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 40.000,- Kč, která mu měla vzniknout nesprávným úředním postupem soudního komisaře v řízení vedeném u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. [REDAKCE] který nerozhodl o tlumočném vyúčtovaném žalobcem v přiměřené lhůtě. V řízení bylo prokázáno, že žalobce svůj nárok u žalované předběžně uplatnil ve smyslu § 14 odst. 1, 3 zák. č. 82/1998 Sb., proto věc může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb.).

Soud se nejdříve zabýval otázkou, zda soudní komisař (jehož úkony se považují ve smyslu § 4 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. za výkon státní správy podle § 3 písm. b) a jehož činnost se považuje za úřední postup dle odst. 2 cit. ust.) v řízení vedeném u Okresního soudu v Chomutově pod sp. zn. [REDAKCE] vydal rozhodnutí v zákonné lhůtě. Podle § 19 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, odměnu a náhradu nákladů podle § 17 odst. 2 a 3 a § 18 odst. 1 až 3 je znalec (tlumočnick) povinen vyúčtovat zároveň s podáním posudku (provedením tlumočnického úkonu). Její výši určí orgán, který ustanovil znalce (tlumočníka),

a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do 2 měsíců od podání posudku (provedení tlumočnického úkonu). Odměnu a náhradu hotových výdajů je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů. Z předmětného spisu bylo zjištěno, že žalobce provedl tlumočnický úkon dne 4. 5. 2012, kdy zároveň předložil vyúčtování tlumočného. Soudní komisař byl povinen ve smyslu § 19 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb. bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 2 měsíců, určit výši tlumočeného a nejpozději do 30 dnů ode dne jeho přiznání tlumočné žalobci uhradit. Výše tlumočeného však byla určena až dne 28. 11. 2014 (zákonná lhůta byla překročena o 2,5 roku), vyplacena byla až dne 21. 3. 2016 (zákonná lhůta byla překročena o 3,5 roku), čímž došlo k nesprávnému úřednímu postupu a k porušení práva žalobce na vydání rozhodnutí v zákonné lhůtě ve smyslu § 13 odst. 1 věty druhé zákona č. 82/1998 Sb., za což mu náleží právo na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (§ 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb.), když porušení práva na vydání rozhodnutí (učinění úkonu) v zákonné lhůtě samo o sobě zakládá vyvratitelnou domněnku vzniku nemajetkové újmy, která nebyla žalovanou vyvrácena (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. září 2010, sp. zn. 30Cdo 958/2009).

Při stanovení formy či výše přiměřeného zadostiučinění za nesprávný úřední postup podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí zák. č. 82/1998 Sb. se přihlíží zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného (§ 31a odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb.). Judikatura Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku (dále jen „ESLP“) za aspekty přiměřenosti lhůty považuje jednak zájem účastníka na rychlém vyřízení věci a jednak obecný zájem na řádném výkonu spravedlnosti. Přitom přihlíží ke složitosti věci, chování účastníků a státních orgánů a významu řízení pro účastníka. Co se týká průtahů řízení, pak pouze průtahy přičitatelné státu mohou vést ke konstatování překročení přiměřené lhůty.

S ohledem na to, že při rozhodování o tlumočném, jakož i při jeho faktickém zaplacení žalobci, byly shledány extrémní průtahy ze strany soudu a soudního komisaře, dospěl soud k závěru, že konstatování porušení práva není dostačující formou zadostiučinění za nemajetkovou újmu, proto je třeba nahradit újmu v penězích.

Z konstantní judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího soudu ČR (viz např. rozsudek ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 30Cdo 1151/2009 nebo stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010) plyne, že za soudní řízení lze přiznat účastníku řízení základní částku v rozmezí mezi 15.000,- Kč až 20.000,- Kč za první dva roky a dále pak za každý další rok řízení. Žalobce provedl tlumočnický úkon a předložil vyúčtování tlumočeného dne 4. 5. 2012, o výši tlumočeného mělo být rozhodnuto nejpozději do 2 měsíců, tj. do 4. 7. 2012, a vyplaceno mělo být do 30 dnů, tj. nejpozději do 31. 8. 2012 (při uvažování doby, kdy by rozhodnutí o tlumočném bylo doručeno a vyčkáno nabytí právní moci). Tlumočné bylo žalobci uhrazeno dne 21. 3. 2016, došlo tak k průtahu v délce 3 let a 7 měsíců, za což přiznal soud žalobci základní částku ve výši 15.000,- Kč za každý rok průtahů a 1.250,- Kč za každý

měsíc průtahů, tj. 53.750,- Kč. Soud nekrátil základní částku 15.000,- Kč za první dva roky řízení z důvodu, že každé soudní řízení musí trvat určitou dobu, neboť v posuzovaném případě byly stanoveny zákonné lhůty k vydání rozhodnutí a provedení úkonu v řádu měsíce až dvou, proto krácení této částky za první dva roky (v tomto případě průtahů) by postrádalo logiku.

Věc byla velmi jednoduchá, soudní komisař do svého rozhodnutí o tlumočném v podstatě převzal vyúčtování žalobce, aniž by své rozhodnutí jakkoli blíže odůvodnil, odvolání proti rozhodnutí nebylo podáno, věc tak byla projednána na jednom stupni soudní soustavy.

Žalobce se na délce řízení nijak nepodílel a jistě mu nelze přičítat k tíži, že provedl tlumočnický úkon před uplynutím lhůty, která mu byla soudním komisařem stanovena. Vyjádření žalované, že žalobce nerespektoval usnesení soudního komisaře, když zpracoval překlad v dřívějším termínu, což nemůže jít k tíži státu, považuje soud za velmi nešťastné a nedůstojné. Žalobce je tímto vyjádřením v podstatě žalovanou kárán za svou svědomitou a rychlou práci tlumočnicka, což není přijatelné.

Posuzovaná věc (rozhodnutí o tlumočném) má obecně pro žalobce běžný význam, když ani Evropský soud pro lidská práva předmětný typ řízení neřadí mezi řízení, kterým přisuzuje zvýšený význam pro účastníky (za řízení se zvýšeným významem pro účastníky jsou považována zejména řízení trestní, opatrovnická, pracovněprávní, o osobním stavu, ve věcech sociálního zabezpečení a týkající se zdraví nebo života) a žalobce též zvýšený význam řízení netvrdil. Soud však v tomto případě základní částku snížil o 40 %, neboť zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení se poskytuje za nejistotu spojenou s právním postavením poškozeného, která je tím větší, čím větší je pro něho význam předmětu řízení. Je-li předmětem řízení peněžité plnění, není obecně důvodné, aby ji zadostiučinění přiznané v penězích svou výší přesahovalo, nadto několikanásobně, leda by pro mimořádnou výši zadostiučinění svědčilo některé z kritérií uvedených v § 31a odst. 3 písm. a) až d) zák. č. 82/1998 Sb. (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 10. 2012, sp. zn. 30Cdo 3412/2011). Předmětem posuzovaného rozhodování bylo zaplacení částky 25.725,- Kč, což pro žalobce nebyla jistě zanedbatelná částka, nicméně zároveň soud neshledal žádný důvod pro to, aby výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu výrazně přesahovala předmět řízení.

Pro výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že přiměřeným zadostiučiněním za nemajetkovou újmu je částka 32.250,- Kč (53.750,- Kč – 40 %), kterou uložil soud zaplatit žalované, včetně požadovaného zákonného úroku z prodlení, který je odůvodněn § 1968 odst. 1 věty první a § 1970 zák. č. 89/2012 Sb. a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb. (viz stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, dle kterého má poškozený právo na úrok z prodlení ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti měsíců poté, kdy nárok na náhradu přiměřeného zadostiučinění uplatnil postupem podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb.). Žalobce svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy uplatnil u žalované dne 26. 1. 2015, šestiměsíční lhůta uplynula dne 26. 7. 2015, v prodlení tak byla od 27. 7. 2015. Lhůtu k plnění stanovil soud odlišně od §

160 odst. 1 o.s.ř. z důvodu nemožnosti rychlejšího provedení platby z technických důvodů (výrok I.).

Ve zbývající části, kterou se žalobce po žalované domáhal zaplacení 21.500,- Kč s 8,05 % úrokem z prodlení p.a. z této částky od 28. 1. 2015 do zaplacení a zaplacení 8,05 % úroku z prodlení p.a. z částky 32.250,- Kč od 28. 1. 2015 do 26. 7. 2015, soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (výrok II.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 142 odst. 3 o.s.ř. za použití § 151 odst. 1 o.s.ř., podle něhož i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, měl-li neúspěch v poměrně nepatrné části nebo záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. V souzeném případě měl žalobce úspěch částečný, výše plnění však závisela na úvaze soudu, proto by měl proti neúspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že žalobci žádné náklady nevznikly, rozhodl soud tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo (výrok III.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí (exekuci).

V Praze dne 12. srpna 2016

Mgr. Markéta Jirásková, v. r.
soudkyně

za správnost vyhotovení:
V. Rindošová